

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvcvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. De tempore baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](#)

efficacior eius induc^{tio}, voluit baptizari baptis^c. A
mo, quo manifeste non indigebat, ut homines ad ba
ptismum accederent, quo indigebant. Vnde Amb.^t
dicit super Luc. Nemo refugit lauacrum gratia,
quando Christus lauacrum penitentia non refugit.

Ad SECUNDUM dicendum, quod baptismus iudeo
rum in lege praeceptus, erat solum figuralis, baptis
mus autem Ioannis aliqualiter erat realis, inquantu
inducebat homines ad abstinentiam a peccatis: ba
ptismus autem Christi habet efficaciam mundandi
a peccato, & gratiam conferendi. Christus autem
neque indigebat percipere remissionem peccatorum
qua in eo non erant, neque recipere gratiam, qua
plenus erat; similiter etiam cum ipse sit veritas, non
competebat ei id, quod in sola figura gerebatur. Et
ideo magis congruam fuit, quod baptizaretur ba
ptismo medio, quam aliquo extremorum.

AD TERTIUM dicendum, quod baptismus est
quoddam spirituale remedium: quanto autem ali
quid est magis perfectum, tanto minori remedio
indiges. Vnde ex hoc ipso quod Christus est maxi
me perfectus, conueniens fuit, quod non baptizare
tur perfectissimo baptismu: sicut ille qui est sanus,
non indiget efficaci medicina.

* Super Questiones
injeconomiae Ap
ticulum tertium.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus conuenienti tempore
fuerit baptizatus.

T^hulos, de tem
pore Christi e
missiuncula anni tu
geminii, querit.

A D TERTIUM sic procedi
tur. Videtur, qⁿō cōuenienti
tempore Christus fuerit bapti
zatus. Ad hoc enim Christus ba
ptizatus est, vt suo exemplo alios
ad baptismū puocaret: sed fide
les Christi laudabiliter baptizan
tur, non solum ante trigesimum
annum, sed in infantili ætate. ergo videtur, quod
Christus non debuerit baptizari in ætate trigesima
annorum.

¶ Pr^t. Christus non legitur docuisse, vel miracu
lis fecisse ante baptismum, sed vtilius fuisse mundo,
si priori tempore docuisset, incipiens a vigesimo an
no, vel etiam prius. ergo videtur, quod Christus, qui
pro vtilitate hominum venerat, ante trigesimum an
num debuerit baptizari.

¶ 3 Pr^t. Iudicium sapientiæ diuinitus infusæ, ma
xime debuit manifestari in Christo. Est autem manife
statum in Daniele tempore tue pueritæ: secundum
illud Daniel. 13. Suscitauit dominus spiritum pueri
juniорis, cui nōmē Daniel. ergo multo magis Christus
in sua pueritia debuit baptizari, & docere.

¶ 4 Pr^t. Baptismus Ioannis ordinatur ad baptismū
Christi, sicut ad finem: sed finis est prior in intentio
ne, & posterior in executione. ergo vel Christus de
buit primus a Ioanne baptizari, vel vltimus.

SED CONTRA est, quod dicitur Luc. 3. Factū
est cum baptizaretur omnis populus, & Iesu baptiza
to, & orante & infra. Et ipse Iesu erat incipiens, quasi
annorum triginta.

RESPONDEO. Dicendum, quod Christus conve
nienter fuit in trigesimo anno baptizatus. Primo q
dem, quia Christus baptizabatur quasi ex tuae inc
ipiens docere, & prædicare. Ad quod requiritur pse
cta ætas, qualis est triginta annorum. vnde legitur
Genes. 41, quod triginta annorum erat Ioseph. quā

do accepit regimen Aegypti. Similiter etiā 2. Reg. 5.
legitur de David, qⁿō trigesima annorum erat cum re
guare cepisset. Ezechiel etiā in trigesimo anno co
pit prophetizare, vt haberet Ezech. Secundo, quia
sicut Chrys. * dicit super Matth. futurum erat, vt post
baptismū Christi, lex ceſtare inciperet. Et ideo hac
ætate Christus ad baptismum venit, qui potest om
nia peccata suscipere, vt lege seruata, nullus dicat, qⁿ
ideo eam soluit, quia implere nō potuit. Tertio, qⁿā
per hoc quod Christus in ætate perfecta baptizatur,
datur intelligi, qⁿō baptismus parit viros perfectos, se
cundum illud Ephes. 4. Donec occurramus omnes
in unitatem fidei, & agnitionis filii Dei, in virum p
fectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Vnde,
& ipsa proprietas numeri ad hoc pertinere vide
tur: consurgit enim trigenerius numerus ex ductu
ternarij in denarium. Per ternarium autem intelligi
tur fides Trinitatis, per denarium autem impletio
mandatorum legis, & in his duobus perfectio vita
Christianæ consistit.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut Grego. *
Nazarenus dicit, Christus non est baptizatus quasi
indigeret purgatione, nec qⁿō aliquod illi imminenter
periculum differendo baptismum, sed cuius alij nō
in paruum redundant periculum, si exeat ex hac vita,
non indutus ueste incorruptionis, scilicet gratia. Et
licet bonum sit baptisi munditiam custodire, pot
ius ramen est (vt ipse dicit*) interdum paulisper ma
culari, quam gratia omnino catere.

AD SECUNDUM dicendum, quod utilitas, que
a Christo prouenit hominibus, præcipue est per fi
dem & humilitatem, ad quorum vtrumque valeret qⁿ
Christus in pueritia, vel adolescentia non coepit do
cere, sed in perfecta ætate. Ad fidem quidem, quia p
hoc apparet in eo vera natura humanitatis, quod p
temporum incrementa corporaliter proficit: & ne
huiusmodi profectus putaretur esse phantasticus,
noluit sapientiam suam vel virtutem manifestare
ante perfectam corporis ætatem. Ad humilitatem
vero, ne ante perfectam ætatem aliquis præsum
ptuose prælationis gradum, & docendi officium
assumatur.

AD TERTIUM dicendum, qⁿō Christus proponeba
tur hominibus in exemplum omnium. Et ideo oport
uit in eo ostendit id, quod competit omnibus secū
dum legem communem: vt scilicet in ætate pfecta
doceret, sed sicut Greg. Nazan. * dicit, non est lex cō
munis, quod raro contingit, sicut nec vna hirundo
ver facit. Aliquis enim ex quadam speciali dispen
satione, secundum diuinæ sapientiæ ordinem con
cessum est præter legem communem, vt ante perf
ectam ætatem, officium vel præsidendi, vel docendi
haberent: sicut Salomon, Daniel & Hieremias.

AD QUARTUM dicendum, quod Christus nec pri
mus nec vltimus debuit a Ioanne baptizari: quia vt
Chrysost. * dicit super Matth. Christus ad hoc bapti
zabatur, vt cōfirmaret predicationem, & baptismū
Ioannis. & vt testimonium acciperet a Ioanne. Non
autem creditum fuisse testimonio Ioannis, nisi post
quam fuerunt multi baptizati ab ipso. Et ideo non
debuit primus a Ioanne baptizari. Similiter etiam
nec vltimus: quia (sicut ipse ibidem subdit) sicut lux
solis non expectat occasum luciferi, sed eo proce
dente egreditur, & suo lumine obscurat illius cando
rem, sic & Christus non expectauit, vt cursum suum
Ioannes impleret, sed adhuc eo docente, & bapti
zante apparuit.

ARTI-

* homil. 10.
non remore
a prim. 10.2.

In orat. in
Epiph. lu
mina post
med.

codex loco.

locus citatus
ad arg. 1.

homil. 4. in
Mar. in op.
imperfe^to
circa prin.
ilius 10.2.